PROCEDURY INTERWENCYJNE OBOWIĄZUJĄCE

W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. KEN W ZABORZU

Procedury dotyczące postępowania w sytuacjach:

- problemowych zagrożonych demoralizacją, przestępczością
- problemowych w profilaktyce i wychowaniu

Procedury dot. postępowania w sytuacjach problemowych zagrożonych demoralizacją, przestępczością

Procedury interwencyjne do natychmiastowego zastosowania:

I. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków

II. W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk

III. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk

IV. Postępowanie wobec ucznia - sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa

V. Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego

VI. W przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów

VII. Dziecko wykazuje groźby, sygnały i zachowania samobójcze

VIII. Rodzice lub opiekunowie dziecka są agresywni wobec ucznia lub pracowników szkoły

IX. Postępowanie w sytuacji koniecznego opuszczenia klasopracowni przez nauczyciel

X. Przestępczość seksualna (w tym gwałt, zmuszanie do innych czynności seksualnych np. molestowanie)

XI. Procedura postępowania w przypadku przyjścia do szkoły ucznia z urazami wskazującymi na przemoc fizyczną w domu - Procedura Niebieskiej Karty

XII. Nagła niedyspozycja zdrowotna ucznia, zasłabnięcie

XIII. Wypadek podczas zajęć szkolnych, zajęć pozalekcyjnych oraz podczas przerw śródlekcyjnych

XIV. Kradzież na terenie szkoły

XV. Dziecko odmawia powrotu do domu

Działania interwencyjne

I. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków.

1) *Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.*
2) *Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.*
3) *Wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.*
4) *Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom Policji - decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły/placówki.*
5) *Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę Policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu - odmawiają przyjścia do szkoły, a jest on agresywny bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości[1] Policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych - na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny, jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.*
6) *Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym Policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego.*

II. W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk.

1) Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu Policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.

Zabezpieczając środek przypominający wyglądem narkotyk nauczycielowi nie wolno substancji wyciągać z opakowania, przesypywać, przelewać, wąchać, sprawdzać smak, dotykać, itp. Substancję należy umieścić w pomieszczeniu niedostępnym dla innych osób, nie pozostawiając jej bez dozoru – nawet w pomieszczeniu zamkniętym.

2) Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły wzywa Policję.

3) Po przyjeździe Policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

Najbliższą jednostkę Policji należy powiadomić niezwłocznie a zabezpieczoną substancję przekazać przybyłym Policjantom. Nie wolno ujawnionego środka samemu dostarczać do komisariatu lub komendy Policji.

III. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk.

1) Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. ***Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia*** *- jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla Policji.*

2) O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.

Przybyli do szkoły rodzice nie mogą zabrać dziecka do domu ponieważ w związku z popełnionym przestępstwem Policja na podstawie art. 37 § 1 u.p.n. musi wykonać z nieletnim, który popełnił czyn karalny, czynności nie cierpiące zwłoki np. zatrzymać nieletniego w celu wykonania czynności procesowych.

3) *W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa Policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.*

Nauczyciel do czasu przyjazdu Policji powinien ucznia odizolować (np. w gabinecie dyrektora, pedagoga) kontrolując przez cały czas jego zachowanie. Należy zwrócić uwagę aby uczeń nie ukrył, przekazał innej osobie, połknął lub wyrzucił posiadaną substancję narkotyczną.

4) *Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu , zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki Policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.*

IV. Postępowanie wobec ucznia - sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa.

1) *Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły,*
2) *Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia,*
3) *Przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły, lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę,*
4) *Powiadomienie rodziców ucznia-sprawcy,*
5) *Niezwłoczne powiadomienie Policji w przypadku gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.), lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana,*
6) *Zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa, lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich Policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży).*

V. Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego.

1) *Udzielenie pierwszej pomocy (przedmedycznej) bądź zapewnienia jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza w przypadku, kiedy ofiara doznała obrażeń,*
2) *Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły,*
3) *Powiadomienie rodziców ucznia,*
4) *Niezwłoczne wezwanie Policji w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia*

Policja powinna być wzywana do szkoły w sytuacjach, o których mowa w "Procedurach (...)" albo, gdy wyczerpane zostaną środki możliwe do zastosowania przez szkołę w określonej sytuacji, w których obecność Policji jest konieczna.

Każda, dotycząca uczniów wizyta policjanta w szkole powinna być wcześniej zasygnalizowana dyrektorowi lub uzgodniona z innym pracownikiem szkoły.

VI. W przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów.

1) *Należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom (w przypadku zagrożenie dyrektor szkoły podejmuje decyzję o ewakuacji ludzi i mienia),*
2) *Uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów i wezwać Policję - tel. 997 lub 112.*
3) *Informowanie sił policyjnych o rozkładzie pomieszczeń w obiekcie i co powinno znajdować się w poszczególnych, konkretnych miejscach,*
4) *Wyznaczenie pracownika, który będzie „przewodnikiem" sił policyjnych,*
5) *Pod żadnym pozorem nie dotykać i nie przemieszczać podejrzanych, niebezpiecznych przedmiotów lub ładunków,*
6) *Należy zachować spokój i opanowanie, aby nie dopuścić do paniki.*

VII. Dziecko wykazuje groźby, sygnały i zachowania samobójcze

► ***Niezwłocznie***

1. *Poinformować wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły*

.

2. *Wezwać rodziców i poinformować ich o konieczności zapewnienia dziecku stałej opieki.*
   Sporządzić notatkę służbową (w przypadku odmowy powiadomić sąd rodzinny, a w sytuacji realnego zagrożenia wezwać Policję)

.

3. *Jeśli dziecko nie jest obecne w szkole powiadomić Policję oraz w czasie oczekiwania na funkcjonariuszy rozpytać osoby mogące mieć wiedzę co do okoliczności sprawy.*

➢ ***Potem (do 24 godzin)***

1. *Objąć problem pracą zespołu wychowawczego.*
   Stale współpracować z instytucjami i organizacjami specjalistycznymi.
   Współpracować z rodzicami dziecka.
   Dokumentować pracę.

VIII. Rodzice lub opiekunowie dziecka są agresywni wobec ucznia lub pracowników szkoły:

► ***Niezwłocznie***

1. *Powiadomić Policję lub Straż Miejską*

- ***Potem (do 24 godzin)***

1. *Poinformować pisemnie Policję wraz z kompletem dokumentów i sąd rodzinny z prośba o wgląd w sytuację rodzinna małoletniego. Przekazane informacje przesłać do wiadomości właściwego ośrodka pomocy społecznej.*

- ***W dalszej kolejności***

1. *Objąć problem pracą zespołu wychowawczego.*
   Stale współpracować z instytucjami i organizacjami specjalistycznymi.
   Współpracować z rodzicami dziecka.
   Dokumentować pracę.

IX. Postępowanie w sytuacji koniecznego opuszczenia klasopracowni przez nauczyciela, np. w przypadku zasłabnięcia ucznia.

➢ ***Niezwłocznie:***

1.udzielić pierwszej pomocy uczniowi / zgodnie z regulaminem udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej/

2.W razie konieczności opuszczenia klasopracowni przez nauczyciela w związku z zaistniałą sytuacją nauczyciel przeprowadza klasę znajdującą się pod jego opieką do najbliższej sali lekcyjnej przekazując młodzież pod opiekę nauczyciela tam się znajdującego

3. Po przekazaniu uczniów, nauczyciel podejmuje działania mające na celu zapewnienie wszelkiej pomocy i opieki uczniowi.

X. Przestępczość seksualna (w tym gwałt, zmuszanie do innych czynności seksualnych np. molestowanie)

1. *Zamieszczanie i rozpowszechnianie treści pornograficznych (w tym przez Internet, telefon komórkowy)*

► ***Natychmiast:***

1. *Dążyć do zablokowania szkodliwych treści w Internecie (np. usunięcie przez autora, skontaktować się z administratorem)*
2. *Zapewnić bezpieczeństwo uczestnikom poprzez odizolowanie (w miarę możliwości ująć sprawców)*
3. *W razie potrzeby udzielać pierwszej pomocy*
4. *Oddzielić poszczególnych sprawców od siebie i od ofiar.*
   Zachować dyskrecję:
   Zabezpieczyć miejsce zdarzenia i ewentualne przedmioty związane ze zdarzeniem
   Ograniczyć do minimum kontakt osób postronnych
4. *Powiadomić wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły*
5. *Powiadomić rodziców sprawców i ofiar (w przypadku, gdy sprawcą jest jeden z rodziców, rodziców powiadamia Policja, a nie szkoła)*
6. *Powiadomić Policję (lub rejonowy komisariat)*
7. *Udzielić wsparcia emocjonalnego np. zapewnić opiekę psychologa (policja i nauczyciel nie ma prawa przesłuchiwać ofiary poniżej 15 roku życia)*

► ***Do 24 godzin***

1. *Powiadomić organy nadzoru i tworzyć dokumentację związana ze zdarzeniem*

XI. Procedura postępowania w przypadku przyjścia do szkoły ucznia z urazami wskazującymi na przemoc fizyczną w domu - Procedura Niebieskiej Karty

1.Jeżeli nauczyciel zauważy lub uczeń zgłosi mu po przyjściu do szkoły urazy (złamania, stłuczenia, zasinienia, zranienia itp.) stwarzające podejrzenie, że powstały one w czasie pobytu ucznia w domu, postępuje w następujący sposób:
a. zapewnia uczniowi bezpieczne warunki, opiekę i wsparcie osoby dorosłej,
b. powiadamia wychowawcę, pedagoga lub dyrektora szkoły,
c. wspólnie z wychowawcą (pedagogiem lub dyrektorem) wysłuchuje relacji ucznia,
d. wspólnie z innymi osobami (pielęgniarka, wychowawca, pedagog lub dyrektor) ocenia stan ucznia i ewentualnie udziela mu niezbędnej pomocy lub wzywa pomoc medyczną.

Procedura Niebieskiej Karty

1.Niebieską Kartę" zakłada nauczyciel, który stwierdza, że w rodzinie ucznia dochodzi do przemocy (decyzję o założeniu „Niebieskiej Karty" warto podjąć po konsultacjach oraz w porozumieniu z zespołem wychowawczym szkoły);

2.Wszczęcie procedury następuje poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A" w obecności osoby, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;

W przypadku podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie wobec niepełnoletniego ucznia, czynności podejmowane i realizowane w ramach procedury, przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego; Jeżeli osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie wobec dziecka są rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni, działania z udziałem ucznia przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej.

3.Działania z udziałem ucznia, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięty przemocą w rodzinie, powinny być prowadzone w miarę możliwości w obecności pedagoga szkolnego lub psychologa. Po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta – A" osobie, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, przekazuje się formularz „Niebieska Karta –B";

4.W przypadku, gdy przemoc w rodzinie dotyczy niepełnoletniego ucznia, formularz „Niebieska Karta – B" przekazuje się rodzicowi, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu albo osobie, która zgłosiła podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie (formularza „Niebieska Karta – B" nie przekazuje się osobie, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie)

5.Wypełniony formularz „Niebieska Karta –A" szkoła przekazuje przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w terminie nie później niż 7 dni od wszczęcia procedury.

XII. Nagła niedyspozycja zdrowotna ucznia, zasłabnięcie:

Nagła niedyspozycja zdrowotna ucznia – gorączka, dolegliwości żołądkowe, dolegliwości bólowe, duszności, krótkotrwałe omdlenia i zasłabnięcia.

1. *Nauczyciel prowadzący zajęcia lub nauczyciel dyżurujący dokonuje wstępnej oceny sytuacji, zapewnia uczniowi opiekę i udziela pierwszej pomocy, a w razie potrzeby informuje sekretariat szkoły poprzez wyznaczonego ucznia o konieczności wezwania pielęgniarki szkolnej.*
2. *Pielęgniarka określa stan zdrowia ucznia i w razie konieczności informuje rodziców dziecka oraz ustala dalszą opiekę nad dzieckiem.*
3. *W przypadku nieobecności pielęgniarki nauczyciel powiadamia o zaistniałej sytuacji sekretariat szkoły poprzez wyznaczonego ucznia. Osoba odbierająca informację powiadamia rodziców/prawnych opiekunów i ustala sposób odebrania dziecka ze szkoły.*
4. *Do momentu odebrania przez rodziców/ opiekunów prawnych lub przyjazdu pogotowia uczeń pozostaje pod opieką nauczyciela lub innej osoby wyznaczonej przez dyrektora szkoły.*

5. *W przypadku, gdy istnieje obawa, że zagrożone jest zdrowie i życie dziecka nauczyciel wzywa pogotowie ratunkowe, zawiadamia dyrektora szkoły, rodziców/ opiekunów prawnych ucznia.*

XIII. Wypadek podczas zajęć szkolnych, zajęć pozalekcyjnych oraz podczas przerw śródlekcyjnych

***Wypadek ucznia** – nagłe zdarzenie powodujące uraz, wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło w czasie pozostawania ucznia pod opieką szkoły: na terenie szkoły lub poza terenem szkoły (wycieczki, wyjścia pod opieką nauczycieli, „zielona szkoła" itp.).*

1. *Nauczyciel będący świadkiem wypadku niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, udziela pierwszej pomocy, wzywa pielęgniarkę szkolną, a w razie zagrożenia zdrowia i życia wzywa pogotowie ratunkowe.*

2. *Nauczyciel lub pielęgniarka szkolna o wypadku niezwłocznie powiadamia rodziców/ opiekunów prawnych ucznia, następnie również dyrektora szkoły.*
3. *Nauczyciel informuje o okolicznościach wypadku pielęgniarkę, która sporządza protokół wypadku.*
4. *Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku pozostawia się nienaruszone i wyprowadza pozostałe dzieci z pomieszczenia. Dyrektor zabezpiecza je do czasu dokonania oględzin lub wykonania szkicu przez zespół powypadkowy.*
5. *O każdym wypadku ciężkim dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie organ prowadzący i współpracującego ze szkołą pracownika służby bhp.*
6. *O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie prokuratora, policję i kuratora oświaty.*
1. *O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego.*
2. *Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, imprezy organizowanej poza terenem szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje opiekun grupy/kierownik wycieczki i odpowiada za nie.*

XIV. Kradzież na terenie szkoły

1. ***N****auczyciel prowadzący zajęcia lub wychowawca, po otrzymaniu informacji od ucznia o kradzieży, przeprowadza z poszkodowanym i świadkami rozmowę w celu ustalenia okoliczności zdarzenia.*
2. *Nauczyciel podejmuje działania zmierzające do zwrotu skradzionego mienia poszkodowanemu, z wyłączeniem jednak przeszukania domniemanego sprawcy.*
3. *Nauczyciel, który podjął wstępną interwencję, przekazuje informację o zdarzeniu wychowawcy klasy poszkodowanego i sprawcy, a w przypadku jego nieobecności pedagogowi.*
4. *Wychowawca lub pedagog, jeżeli istnieje taka konieczność, kontynuują wyjaśnianie okoliczności zdarzenia.*
5. *Wychowawca lub pedagog przeprowadza rozmowę ze sprawcą zdarzenia oraz jego rodzicami/ opiekunami prawnymi. Rozmowa obejmuje informacje o ustalonych okolicznościach zdarzenia, ustalenie formy i terminu zwrotu skradzionego mienia , sposób ukarania sprawcy.*
6. *Wychowawca lub pedagog przeprowadza rozmowę z poszkodowanym i jego rodzicami/ opiekunami prawnymi przekazując ustalenia podjęte podczas spotkania ze sprawcą i jego rodzicami/ opiekunami prawnymi.*
7. *W uzasadnionym przypadku pedagog i wychowawca w porozumieniu z dyrektorem szkoły podejmują decyzję o zawiadomieniu policji. O tym fakcie informują rodziców/prawnych opiekunów poszkodowanego i sprawcy.*

Postanowienia dodatkowe

- *Szkoła nie odpowiada za przedmioty wartościowe, nie związane z procesem dydaktyczno - wychowawczo - opiekuńczym / np. telefony komórkowe, biżuterię, odtwarzacze MP3 i MP4, gry elektroniczne, zabawki , itp./.*
- *Na lekcji wychowania fizycznego rzeczy pozostawione są w szatni i zamykane na klucz, a uczniowie nie mają prawa podczas lekcji wchodzić do szatni.*

XV. Dziecko odmawia powrotu do domu

1. *Pijani rodzice lub opiekunowie w szkole lub brak kontaktu z rodzicami lub opiekunami po zajęciach*

- ***Niezwłocznie***

1. *Powiadomić wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły*
2. *W oparciu o wcześniejszą zgodę przekazać dziecko osobie upoważnionej (wskazanym wcześniej pisemnie przez rodziców)*
3. *Jeżeli nie ma osób upoważnionych wezwać Policję lub odwieźć dziecko do świetlicy-placówki wsparcia dziennego z miejscami hostelowymi, z którą szkoła-gmina zawarła porozumienie.*
   Pedagog lub nauczyciel powinien towarzyszyć dziecku i udzielać wsparcia emocjonalnego

► ***Każdorazowo po zaistnieniu sytuacji problemowych dokonać szczegółowej analizy i wyciągnąć wnioski mające na celu uniknięcia w przyszłości podobnych zdarzeń:***

- *analiza sposobów zachowań osób zaangażowanych w akcję (przestrzeganie procedur, celowość podejmowanych działań…)*
- *Podjęcie próby zastanowienia się nad możliwościami zaradzenia podobnej sytuacji w przyszłość*
- *zaplanowanie zadań o charakterze informacyjnym, profilaktycznym, interwencyjnym czy innym do zastosowania na już i na przyszłość w stosunku do dzieci-uczniów, rodziców*
- *zaplanować działania w stosunku do nauczycieli i innych pracowników szkoły (szkolenia, instruktaż, wsparcie…)*
- *dokonać weryfikacji procedur postępowania, wewnątrzszkolnych regulacji - przepisy, regulaminy, plany…*

Uwaga!!!!

► *We wszystkich przypadkach wskazane jest objecie uczestników zdarzenia pomocą we współpracy z innymi instytucjami i organizacjami*

► *Istotne jest aktywne monitorowanie postępowania z uczestnikami zdarzenia*

► *W uzasadnionych przypadkach można przeprowadzić zajęcia z klasą na temat zaistniałej sytuacji*

► *Rodzic = prawny opiekun*

► ***Wychowawca winien starannie dokumentować pracę wychowawczą z dziećmi wykazującymi problemy i ich rodzicami np. indywidualne karty obserwacji, opracowanie systemu pomocy i współpracy itp.***

Procedury dot. postępowania w sytuacjach problemowych w profilaktyce i wychowaniu

I. Procedura postępowania nauczyciela w przypadku agresywnego zachowania ucznia

II. Procedura postępowania wobec ucznia uchylającego się od realizowania obowiązku szkolnego

III. Procedura postępowania w przypadku naruszenia godności osobistej ucznia

IV. Procedury postępowania w przypadku dziecka krzywdzonego

V. Rodzice odmawiają współpracy ze szkołą

VI. Brak informacji lub niejasna sytuacja formalno- prawna dziecka (np. rodzice przebywają za granicą)

VII. Brak kontaktu z rodzicami/opiekunami prawnymi ucznia

VIII. Uszkodzenie lub zniszczenie mienia

I. Procedura postępowania nauczyciela w przypadku agresywnego zachowania ucznia

1.Nauczyciel przeprowadza rozmowę z uczniem uświadamiając mu nieodpowiednie zachowanie.
2. Wychowawca w zeszycie do korespondencji informuje rodziców ucznia o jego agresywnym zachowaniu, zwracając uwagę na przeprowadzenie przez rodziców rozmowy z dzieckiem na temat przestrzegania praw człowieka, budowaniu pozytywnych relacji międzyludzkich.
3. N-l zwraca się z pisemną prośbą o zgłoszenie się do szkoły rodzica / prawnego opiekuna/

- ✓ *przeprowadza z rodzicem rozmowę, pogłębiając wiedzę na temat ucznia, jego rozwoju intelektualnego, społecznego, emocjonalnego.*
- ✓ *rozmowę prowadzi pedagog szkolny analizując przyczyny agresywnego zachowania ucznia, pomagając rodzicom w doborze metod wychowawczych, zakłada uczniowi* ***Indywidualną kartę ucznia.***

4.W przypadku utrzymywania się nieprawidłowych relacji ucznia z rówieśnikami / pobicia, zaczepianie itp./ , wychowawca w porozumieniu z rodzicami dziecka kieruje na badania psychologiczne w celu otrzymania dalszych wskazówek dot. prowadzenia ucznia.
5.Na prośbę rodzica uczeń ma możliwość uczestniczenia w zajęciach socjoterapeutycznych organizowanych na terenie szkoły.
6.W sytuacji , kiedy uczeń w dalszym ciągu stwarza zagrożenie dla innych uczniów, pedagog szkolny w porozumieniu z dyrektorem szkoły i wychowawcą kieruje wniosek do Sądu Rejonowego, Wydział Rodzinny i Nieletnich o zastosowanie środka wychowawczego zapobiegającego demoralizacji ucznia.

II. Procedura postępowania wobec ucznia uchylającego się od realizowania obowiązku szkolnego

1.Nauczyciel prowadzi systematycznie frekwencję uczniów.
2.Odnotowuje każdą nieobecność ucznia na prowadzonych przez siebie zajęciach lekcyjnych.
3.Rodzice mają obowiązek usprawiedliwić nieobecność dziecka w terminie ustalonym w ***Kryteriach ocen z zachowania****.*
4.Jeżeli nieobecności nie zostaną usprawiedliwione w wyznaczonym terminie , wychowawca powiadamia rodziców / prawnych opiekunów / o nieobecnościach ucznia.
5.Informacja może być przekazana telefonicznie, listownie. Rodzice mogą też być poproszeni o zgłoszenie się do szkoły w celu wyjaśnienia nieobecności dziecka.
6.W przypadku braku współpracy rodzica / prawnego opiekuna / z wychowawcą

- ✓ *rodzic nie uczestniczy w zebraniach*
- ✓ *rodzic nie uczestniczy w konsultacjach*
- ✓ *nie wyraża chęci na spotkanie indywidualne*

oraz w przypadku dalszego uchylania się ucznia od obowiązku szkolnego , wychowawca zgłasza ten fakt pedagogowi szkolnemu.
7.Pedagog sprawdza przyczyny nieobecności ucznia poprzez:

- ✓ *rozmowę z rodzicami ucznia na terenie szkoły*
- ✓ *wywiad w domu rodzinnym ucznia*
- ✓ *wywiad przeprowadzony przez pracowników socjalnych*

8.Wychowawca, pedagog szkolny oraz rodzice ucznia podejmują wspólne działania zaradcze mające na celu regularne realizowanie obowiązku szkolnego przez danego ucznia.
9.W sytuacji, gdy uczeń w dalszym ciągu nie realizuje obowiązku szkolnego, dyrektor szkoły kieruje wniosek o wszczęcie egzekucji administracyjnej do organu egzekucyjnego, jakim jest gmina.
10.Środkiem egzekucji administracyjnej obowiązku szkolnego jest grzywna / art.121 ustawy

o postępowaniu egzekucyjnymw administracji – zmiana opublikowana w Dz.U.z 1996r Nr 146, poz.680./

11.Pedagog szkolny w porozumieniu z wychowawcą ucznia pisemnie informuje Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich w Oświęcimiu o uchylaniu się ucznia od obowiązku szkolnego.

12.Sąd Rejonowy stosuje odpowiedni środek wychowawczy zapobiegający demoralizacji ucznia.

III. Procedura postępowania w przypadku naruszenia godności osobistej ucznia

1.W przypadku uchybienia przez nauczyciela obowiązków wynikających z art.6 Ustawy Karta Nauczyciela , a w rezultacie naruszenia godności osobistej ucznia prowadzi się wewnątrzszkolne postępowanie wyjaśniające.

a/ Dyrektor szkoły zapoznaje się z okolicznościami zdarzenia, prowadzi rozmowę wyjaśniającą z nauczycielem, uczniem, rodzicem/ prawnym opiekunem/

b/Włącza w rozmowę wyjaśniającą wicedyrektora, pedagoga szkolnego, wychowawcę klasy.

c/Po ustaleniu stanu faktycznego i stwierdzeniu, że nastąpiło naruszenie godności osobistej ucznia, dyrektor ma prawo zastosować wobec nauczyciela konsekwencje w postaci:

- ✓ *upomnienia ustnego / przy pierwszym zdarzeniu/*
- ✓ *upomnienia pisemnego // przy powtórnym zdarzeniu/*

d/Po czynnościach wyjaśniających stwierdzających, że nie nastąpiło naruszenie godności osobistej ucznia , postępowanie zostaje zakończone , o czym zostają powiadomieni zainteresowani.

e/Wszystkie czynności dokumentowane są protokołem, który składa się z wyjaśnień uczestników postępowania.

2.Jeżeli powyższa procedura potwierdza powtarzające się naruszenie godności osobistej ucznia, po dwukrotnym upomnieniu danego nauczyciela, przy kolejnym zdarzeniu dyrektor szkoły ma obowiązek skierować stosowne zawiadomienie do komisji dyscyplinarnej.

3.W przypadku ewidentnego naruszenia godności osobistej ucznia, niezwłocznie wszczyna się procedurę postępowania zgodnego z przepisami powszechnie obowiązującymi bez wyżej przedstawionego postępowania.

IV. Procedury postępowania w przypadku dziecka krzywdzonego

1.W przypadku ujawnienia sytuacji, w której krzywdzone jest dziecko, nauczyciel lub inny pracownik szkoły zobowiązany jest do zgłoszenia tego faktu pedagogowi szkolnemu.

2.Pedagog szkolny przeprowadza z osobą powiadamiającą wywiad w celu ustalenia jak największej ilości faktów.

3.Pedagog szkolny wraz z wychowawcą ucznia krzywdzonego przeprowadzają z nim rozmowę, udzielając mu doraźnego wsparcia

a/ w przypadku fizycznego skrzywdzenia , uczeń odprowadzony jest do pielęgniarki szkolnej, która ocenia stan zdrowotny i w uzasadnionych przypadkach telefonicznie powiadamia rodziców o konieczności zgłoszenia się po dziecko do szkoły

4.Pedagog szkolny wraz z wychowawcą ucznia krzywdzącego przeprowadzają z nim rozmowę wychowawczą.

a/ wobec ucznia zastosowana zostaje : ***Procedura postępowania nauczyciela w przypadku agresywnego zachowania ucznia.***

b/uczeń za dany okres otrzymuje obniżoną ocenę z zachowania zgodnie z dokumentem ***Kryteria ocen z zachowania.***

5.Wychowawca ucznia wzywa rodzica ucznia krzywdzącego i wraz z pedagogiem informują Go o zajściu oraz ustalają wprowadzenie środków zaradczych w stosunku do dziecka.

6.Do szkoły zostają zaproszeni rodzice dziecka krzywdzonego. Pedagog wraz z wychowawcą powiadamiają Go o podjętych przez szkołę działaniach interwencyjnych.
W celu zapewnienia kontynuacji wsparcia dla dziecka krzywdzonego zostaje zaproponowana pomoc psychologa poza szkołą, a w szkole indywidualna pomoc o charakterze terapeutycznym prowadzona przez pedagoga/psychologa szkolnego.

V. Rodzice odmawiają współpracy ze szkołą

1. *Dziecko jest ofiarą lub uczestnikiem przemocy domowej w tym zaniedbywanie (głodne, brudne, nieadekwatnie ubrane, bez przyborów szkolnych, pozbawione opieki, nie leczone)*
2. *Nieuregulowana sytuacja prawna dziecka*
3. *Rodzice dziecka uzależnieni od alkoholu lub narkotyków lub innych środków psychoaktywnych*
4. *Rodzina niewydolna wychowawczo, przejawiająca zachowania mogące świadczyć o zaburzeniach psychicznych*

- ***Natychmiast***

1. *Poinformować wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły*

1. ***Niezwłocznie:*** *poinformować sąd rodzinny z prośba o wgląd w sytuację rodzinną oraz przekazać zgromadzone dokumenty. Powyższe informacje przesłać też do właściwego ośrodka pomocy społecznej*

- ***W dalszej kolejności***

1. *- Objąć problem pracą zespołu wychowawczego (pracownicy szkoły, pracownik socjalny, dzielnicowy, kurator sądowy, gdy rodzina objęta jest nadzorem i inni).*
   - Stale współpracować z instytucjami i organizacjami specjalistycznymi np. pozarządowymi (poradnie, świetlice, ośrodki wsparcia, i interwencji kryzysowej)
   - Współpracować z rodzicami dziecka
   - Dokumentować pracę

VI. Brak informacji lub niejasna sytuacja formalno - prwana dziecka (np. rodzice przebywają za granicą)

1. ***W ciągu 24 godzin od momentu powzięcia informacji***

1.Objąć problem pracą zespołu wychowawczego (pracownicy szkoły, pracownik socjalny, dzielnicowy, kurator sądowy, gdy rodzina objęta jest nadzorem i inni).
- Stale współpracować z instytucjami i organizacjami specjalistycznymi np. pozarządowymi (poradnie, świetlice, ośrodki wsparcia, i interwencji kryzysowej)
- Współpracować z rodzicami dziecka
- Dokumentować pracę
2.Powiadomić sąd rodzinny z prośbą o wgląd w sytuację rodzinną dziecka

VII. Brak kontaktu z rodzicami/opiekunami prawnymi ucznia

1. *W przypadku, gdy rodzic/opiekun prawny nie kontaktuje się z wychowawcą w czasie wyznaczonym, wychowawca prosi rodzica/ opiekuna prawnego o przybycie do szkoły, wykorzystując różne formy nawiązywania kontaktu z rodzicem: wpis do zeszytu wychowawczego, kontakt telefoniczny, wizyta w domu. Podjęte działania dokumentuje w dzienniku lekcyjnym.*
2. *W przypadku braku reakcji ze strony rodzica/ opiekuna prawnego wychowawca wysyła list polecony za potwierdzeniem odbioru.*
3. *W przypadku, gdy rodzic/ opiekun prawny nadal nie reaguje na wezwanie, wychowawca w porozumieniu z pedagogiem i dyrektorem szkoły podejmuje dalsze przewidziane prawem działania.*

VIII. Uszkodzenie lub zniszczenie mienia szkolnego

1. *Nauczyciel lub inny pracownik szkoły będący świadkiem zdarzenia podejmuje interwencję mającą na celu powstrzymanie dalszych działań sprawców, a następnie powiadamia wychowawcę lub pedagoga.*
2. *W przypadku braku ustalenia sprawcy, osoba stwierdzająca uszkodzenie mienia ustala podstawowe okoliczności zdarzenia, a następnie informuje wychowawcę lub pedagoga.*
3. *Wychowawca, a w przypadku jego nieobecności pedagog przeprowadza rozmowę dyscyplinującą ze sprawcą zdarzenia, ustala sposób jego ukarania i sporządza notatkę w dokumentacji pedagoga.*
4. *Wychowawca lub pedagog informuje o zdarzeniu rodziców/opiekunów prawnych sprawcy i przekazuje sprawę kierownikowi gospodarczemu, który ustala sposób i termin naprawienia szkody.*
5. *W przypadku stwierdzenia dużej szkody pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły podejmuje decyzję o zawiadomieniu policji.*